

የድሬዳዋ አስተዳደር

ድሬ ነጋሪት ጋዜጣ

DIRE NEGARIT GAZETA

OF THE DIRE DAWA ADMINISTRATION

፫ኛ ዓመት ቁጥር ፸፯
ድሬዳዋ ፳፮/፪/ ቀን ፳፻፲፮ ዓ.ም.

በድሬዳዋ አስተዳደር
ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

3rd Year No. 78
DIRE DAWA Feb. 5th 2/2024

አዋጅ ቁጥር ፸፯ /፳፻፲፮ ዓ.ም
የድሬዳዋ አስተዳደር ፍርድ ቤቶች
አዋጅ

የህብረተሰቡን ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ መስተጋብር ለማሳለፍ፣ የህግ የበላይነትን ለማረጋገጥ፣ ለሰብዓዊ መብቶችና ነፃነቶች መከበር እንዲሁም ለዲሞክራሲያዊ እሴቶች መከበርና መልካም አስተዳደርን ማስፈን አስፈላጊ በመሆኑ፤

የዳኝነት ነፃነት እና የተጠያቂነት መርሆዎችን መሰረት በማድረግ ውጤታማ፣ ቀልጣፋ፣ ተደራሽ እና ተገማች የፍትህ አገልግሎት ለመስጠት እንዲሁም የተጠያቂነት ስርዓትን ለማጠናከር በበጀት ምደባና አስተዳደር፣ በሰው ሀይል ቅጥርና ስንብት የፍርድ ቤቶችን ነጻነት ለማስከበር ጠንካራ የአስራር ስርዓት መዘርጋት በማስፈለጉ፤

PROCLAMATION NO 78 /2024
DIRE DAWA ADMINISTRATION COURTS
PROCLAMATION

WHEREAS; it has become necessary to facilitate the social and economic interaction of the society, to ensure the rule of law, to respect human rights and freedoms, and to develop democratic values and establish good governance;

WHEREAS; based on the principles of judicial independence and accountability, in order to provide effective, efficient, accessible and affordable judicial services, as well as to strengthen the accountability system to establish a strong judiciary to enforce the independence of the courts in budget allocation and management, hiring and dismissal of human resources;

አሁን ከተደረሰበት የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እድገት አንፃር የድሬዳዋ አስተዳደር ፍርድ ቤቶችን እንደገና ማደራጀት አስፈላጊ እንደሆነ በመታመኑ፤

የድሬዳዋ አስተዳደር ምክር ቤት በድሬዳዋ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፬፻፲፮/፲፱፻፺ አንቀጽ ፴፭ ንዑስ አንቀጽ ፭ እና አንቀጽ ፲፪ ንዑስ አንቀጽ ፩ (መ) መሰረት ይህን አዋጅ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ **ጠቅላላ**

፩ አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የድሬዳዋ አስተዳደር ፍርድ ቤቶች አዋጅ ቁጥር ፳፮ /፳፻፲፮” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

፪ ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የማያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

፩ “አስተዳደር” ማለት የድሬዳዋ አስተዳደር ነው፤

፪ “ህገ-መንግስት” ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግስት ነው፤

፫ “ቻርተር” ማለት የድሬዳዋ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፬፻፲፮/፲፱፻፺ ነው፤

፬ “ምክር ቤት” ማለት የድሬዳዋ አስተዳደር ምክር ቤት ነው፤

WHEREAS; believing that it is necessary to reorganize the courts of Dire dawa administration in view of the current social and economic development;

NOW, THEREFORE; in accordance with Article 35 sub article (5) and Article 12 sud Article (1) (d) of the Dire Dawa Administration charter proclamation No. 416/2004, the Dire Dawa Administration Council It is here by proclaimed as follows;

PART ONE **GENERAL**

1. Short Title

This proclamation may be cited as “The Dire Dawa Administration Courts Proclamation No. 78 /2024 .

2. Definitions

Unless the context requires otherwise, in this proclamation:-

1. “**Administration** ” means the Dire Dawa Administration;
2. “**Constitution**” means the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
3. “**Charter**” means the Dire Dawa Administration charter proclamation No.416/2004;
4. “**Council**” means the Dire Dawa Administration council

፮ “የዳኝነት አገልግሎት አሰጣጥ የሥራ ሂደት አስተባባሪ” ማለት በየደረጃው በሚገኙ ፍርድ ቤቶች የዳኝነት አገልግሎት አሰጣጥ የሥራ ሂደት አስተባባሪ ነው፤

፯ “ፍርድ ቤት” ማለት በየደረጃው የተዋቀሩ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት እና የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤቶች ናቸው፤

፲ “መሰረታዊ የሆነ የህግ ስህተት” ማለት ቀጥሎ ከተዘረዘሩት መካከል አንዱ እና ፍትህን የሚያዛባ ጉልህ የህግ ስህተት ያለበትን በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፪ መሰረት በይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት ሊታዩ የሚችሉ ውሳኔ፣ ፍርድ፣ ብይን፣ ትእዛዝ፣ ናቸው፡-

ሀ.የሕገ መንግስቱን ድንጋጌዎች የሚቃረን፤

ለ.ሕግን አግባብ የሚተረጉም ወይም ለጉዳዩ አግባብነት የሌለውን ሕግ የሚጠቅስ፤

ሐ.ለክርክሩ አግባብነት ያለው ጭብጥ ሳይያዝ ወይም ከክርክሩ ጋር የማይዛመድ አግባብነት የሌለው ጭብጥ ተይዞ የተወሰነ፤

መ.በዳኝነት ታይቶ ሊወሰን የሚገባውን ጉዳይ ውድቅ በማድረግ የተወሰነ፤

ሠ.በፍርድ አፈጻጸም ሂደት ከዋናው ፍርድ ጋር የማይገናኝ ትዝዛዝ የተሰጠበት፤

ረ.ጉዳዩን አይቶ የመወሰን የዳኝነት ስልጣን ሳይኖር የተወሰነ፤

ሸ.የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎትን አስገዳጅ ውሳኔ በመቃረን የተወሰነ፡፡

5. "Coordinator of Judicial Service Delivery Process" means Process Coordinator Judicial Service in courts found at all levels as it appropriateness;

6. "Court" means the Appellate Court and the Court of First Instance organized at each level;

7. "Basic or fundamental error of law" shall be final judgment, ruling, order or decree which may be filed in appellate Court Cassation division pursuant to Article 12 of this Proclamation and/or contains either one or similar of the following basic errors and grossly distresses justice:

a) in violation of the constitution

b) by misinterpreting a legal provision or by applying an irrelevant law to the case;

c) by not framing the appropriate issue or by framing an issue irrelevant to the litigation

d) by denying to an award judgment to a justiciable matter;

e) by giving an order in execution proceedings unwarranted by the main decision;

f) in the absence of jurisdiction over the subject matter in dispute;

g) in contravention to binding decision of the Federal Supreme Court Cassation Division.

፳ “ጉባዔ” ማለት የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ ነው፡፡

፳፱ “የጉባኤ ተጀሚ” ማለት በጉባኤው የሚሾም ጉባኤው ጽሕፈት ቤት ኃላፊ የዳኝነት አገልግሎት አሰጣጥ የሥራ ሂደት አስተባባሪ፣ የምድብ ችሎት አስተባባሪ፣ የችሎት ሰብሳቢ ዳኛ፣ ፊጅስትራር በጉባኤው የሚሾሙ ሌሎች ሰዎችን ያጠቃልላል፡፡

፲ “ዳኛ” ማለት በአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች ውስጥ ፕሬዝዳንቶችን ጨምሮ የዳኝነት ተግባሮችን እንዲያከናውን በምክር ቤቱ የተሾመ የተፈጥሮ ሰው ነው፤

፲፩ “ፊጅስትራር” ማለት እንደየአግባቡ በየደረጃው በሚገኙ ፍርድ ቤቶች የሚገኝ ዋና ፊጅስትራር ወይም ፊጅስትራር ነው፤

፲፪ “የአስተዳደር ሠራተኛ” ማለት ከዳኛና ከጉባኤ ተጀሚ ውጭ ያለ ማንኛውም የፍርድ ቤት ሠራተኛ ነው፤

፲፫ “የመንግስት ባለስልጣን” ማለት የድሬዳዋ አስተዳደር ምክር ቤት አባላት፣ የካቢኔ አባላት፣ የፍርድ ቤት ዳኞች እና ሌሎች የአስተዳደሩ ተጀሚ ባለስልጣኖች ናቸው፡፡

፲፬ “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው ሰው ነው፤

8. “**commission**” means the Judicial Administration commission.

9. “**Appointee of commission**” means head of office of the commission coordinator of the judicial service delivery process, coordinator of the assigned division, presiding judge, registrar and other persons being appointed by the commissions.

10. “**Judge**” means a natural person appointed by the council to perform judicial functions, including presidents, in administration courts;

11. “**Registrar**” means as the case may be Chief Registrar or Registrar of the Courts at each level;

12. “**Administrative officer**” means any court officer other than a judge and an appointee of the council;

13. “**Officials of Government**” means Members of the Dire Dawa Administration Council, Cabinet members, court judges and other appointed officials of the administration.

14. “**Person**” means a natural or a body who has given legal personality.

፲፮ በዚህ አዋጅ ውስጥ በወንድ ጾታ የተገለጸው ለሴት ጾታም ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች እንደገና

መደራጀት እና ዓላማ

፫ እንደገና ስለመደራጀት

የድሬዳዋ አስተዳደር መጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት እና ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት በዚህ አዋጅ እንደገና ተደራጅተዋል፡፡

፬ ዓላማ

ፍርድ ቤቶቹ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖራቸዋል፡፡

፩ የሀዝብ አመኔታና ቅብልነትን ያተረፈ ፍርድ ቤት እንዲሆን ማድረግ፤

፪ በዳኝነት ስልጣን ክልላቸው ስር ያሉና በህግ የተጠበቁ መብቶች፣ ነጻነቶች እና ጥቅሞችን ማስከበር፤

፫ በፍርድ ቤት የሚደረጉ ክርክሮች በፍርድ ቤቱ አስማሚ መር ወይም የግልግል ዳኝነት እንዲጠናቀቁ ካልሆነም ህግን መሰረት አድርገው በመደበኛ የዳኝነት አሰራር ስርዓት በፍርድ ውሳኔ እንዲጠናቀቁ ማድረግ፤

15. In this proclamation any expression in the masculine gender shall also apply to feminine gender.

PART TWO

RE-ORGANIZATION AND

OBJECTIVE OF THE

ADMINISTRATION COURTS

3. Re-organization

The Dire Dawa Administration Court of First Instance and Court of Appeal have been re-organized by this proclamation.

4. Objectives

The Courts shall have the following objectives.

1. To become a court that has gained public trust and acceptance

2. To enforce the rights, freedoms and benefits under their jurisdiction and protected by law;

3. To settle dispute by the court annexed arbitration or by alternative dispute resolution mechanism, if not, make them finalized with a court decision based on the law in a regular judicial procedure system;

፩ ህግንና ስርዓትን በመከተል ለአገልግሎት ፈላጊዎችና ለአጠቃላይ ህብረተሰቡ ተደራሽ፣ ግልጽ፣ አሳታፊ፣ ፍትሃዊ፣ ወጪ ቆጣቢ፣ ተገማችና ውጤታማ የሆነ የዳኝነት አገልግሎት ያለአድልኦ በእኩልነት መስጠት፤

፪ በፍርድ የተሰጡ ውሳኔዎችን በመፈጸም ፍትህን ማረጋገጥ፡፡

፮ የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት አደረጃጀት

፩ የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት አንድ ፕሬዝዳንት፣ የዳኝነት ስራውን በአግባቡ ለማከናወን የሚያስችሉ ዳኞች፣ የጉባዔ ተሟላቾች፣ አንድ የአስተዳደር እና የሰው ሀብት ሥራ አመራር ዘርፍ ሃላፊ፣ የአስተዳደር ሠራተኞች እና እንደ አስፈላጊነቱም የፕሬዝዳንት አማካሪ ይኖሩታል፡፡

፪ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የተለየ የሥራ ጫና በሚኖርበት ጊዜ የአስተዳደሩ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት አንድ ምክትል ፕሬዚደንት እንዲኖር በጉባዔው ሊወሰን ይችላል፡፡

፫ የአስተዳደር እና የሰው ሀብት ሥራ አመራር ዘርፍ ሃላፊ ዝርዝር ሥልጣን እና ኃላፊነት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፭ ንዑስ አንቀጽ ፫ በተገለጸው መሰረት በአስተዳደሩ ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ ይወሰናል፡፡

4. Providing an accessible, transparent, participatory, fair, cost-effective, efficient and effective judicial service without discrimination to service seekers and the general public in accordance with the law and order;
5. Ensuring justice by executing judicial decisions.

5. Organization of the Appellate Court

1. The appellate court shall have one President, Judges Necessary for adjudication, council appointees, one Head of Administration Human Resources Management sector, Administrative Employee and as deemed necessary Advisor of a president.
2. Without prejudice the provision of sub article (1) of this article it may be decided by the judicial council that there should be a vice president in the appellate court where there is a special workload
3. The detailed power and responsibility of the head of the administration and human resource management sector shall be determined by the regulation to be issued by the council of the administration as described in article 35 sub article 3 of this proclamation.

፮ የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት አደረጃጀት

፩ የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት፣ የዳኝነት ስራውን በአግባቡ ለማከናወን የሚያስችሉ ዳኞች ፣ የጉባዔ ተፈላጊዎች፣ አንድ አስተዳደርና የሰው ሀብት አመራር ዘርፍ ኃላፊ የአስተዳደር ሠራተኞች እና እንደ አስፈላጊነቱም የፕሬዝዳንት አማካሪ ይኖሩታል፡፡

፪ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የተለየ የሥራ ጫና በሚኖርበት ጊዜ የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት አንድ ምክትል ፕሬዚደንት እንዲኖር በጉባዔው ሊወሰን ይችላል፡፡

፯ የዳኝነት ነጻነት እና ተጠያቂነት

፩ በየትኛውም እርከን የሚገኝ የአስተዳደሩ ፍርድ ቤት ወይም ዳኛ ከማንኛውም የመንግስት አካል፣ ባለስልጣን ወይም ሌላ አካል ተፅዕኖና ጣልቃ ገብነት ነፃ ሆኖ ሥራውን በህግ መሠረት ያከናውናል፡፡

፪ ዳኞች የዳኝነት ሥራን ከማንኛውም የውስጥና የውጭ ተፅዕኖ ነፃ በሆነ ሥርዓት የመምራት፣ በህግና ፍሬ-ነገር ላይ የተመሰረተ ፍርድ፣ ብይን፣ ውሳኔ ወይም ትዕዛዝ የመስጠት ኃላፊነት አለባቸው፡፡

6. Organization of First Instance Court

1. The First Instance Court shall have of one President, one Vice President, Judges necessary for adjudication, council appointees, one Head of Administration and Human Resource Management Sector, Administrative Employee and as deemed as necessary Advisor of president.
2. Without prejudice the provision of sub article (1) of this article it may be decided by the judicial council that there should be a vice president in the appellate court where there is a special workload

7 The Judicial Independence and Accountability

1. The Administration court or judge found at any level shall be free from the influence and interference of any government body, official or other body and shall carry out the work in accordance with the law.
2. Judges have the responsibility to lead judicial work in a system of being free from any internal or external influence, give judgment, verdict, decision or order based on law and substance.

፫ ማንኛውም የመንግስት አካል፣ የመንግስት ባለስልጣንም ሆነ ሌላ ማንኛውም ሰው የክልሉን ፍርድ ቤቶች ተቋማዊና የዳኞችን ግለሰባዊ ነፃነት የማክበር ግዴታ አለበት፡፡

፬ ማንኛውም የመንግስት አካል ወይም ባለስልጣን የፍርድ ቤቶችን ነፃነት የማክበር፣ የማስከበርና በየትኛውም ደረጃ የሚገኝ ፍርድ ቤት የሰጠውን ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን ወይም ትዕዛዝ የማክበርና የመፈፀም ግዴታ አለበት፡፡

፭ ዳኞች የያዙት የክርክር ሂደት ተከራካሪ ወገኖችን ያለአድልዎ በእኩልነት የሚያስተናግድ መሆኑን የማረጋገጥ ግዴታ ይኖርባቸዋል፤ በተለይም በወንጀል የተከሰሱ ወይም በጥበቃ ሥር ያሉ ሰዎችን አያያዝ ሁኔታ የመከታተል፣ ሰብዓዊ መብቶቻቸውን የማክበር እና የማስከበር እና የእነዚህ መብቶችን ጥሰት የሚመለከት አቤቱታ በቀረበ ጊዜም ጉዳዩ አግባብ ባለው አካል ተጣርቶ ተገቢው እንዲፈፀም ትዕዛዝ የመስጠት ኃላፊነት አለባቸው፡፡

፮ የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች በበጀት፣ በሰው ሀብት አስተዳደር እና በውስጥ አሰራር ነፃነት አላቸው፡፡

3. Any government organ, government official as well as any other person has an obligation to respect the regional courts institutional and judges personal independence.
4. Any government body or official has the obligation of respect and observance freedom of the courts and to respect and execute the judgment, decision, verdict or order given by the court at any level.
5. Judges have an obligation to ensure that the debating process they hold treats the disputing parties equally with out bias; in particular, they shall have a responsibility for monitoring the treatment of people accused of crimes or those under custody, respecting and enforcing their human rights, giving order for the appropriate action to be taken after investigating cases by an appropriate body when a complaint is submitted regarding the violation of these rights.
6. The Administration courts shall have freedom in budget, human resource management and internal operations.

ክፍል ሦስት**የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች የዳኝነት****ሥልጣንና የሚመሩባቸው ስነ-****ስርዓቶች፤****ንዑስ ክፍል አንድ****፳ ፍርድ ቤቶች ስለሚሰሩባቸው****መሰረታዊ ሕጎች**

የስልጣን ክልላቸውን መሰረት አድርገው የሚቀርቡ ጉዳዮችን ወይም ክርክሮችን ቀጥሎ የተጠቀሰውን መሠረት አድርገው ይዳኛሉ፡-

፩ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ህገ መንግስትን፣ የፌደራል ሕጎችና ኢትዮጵያ ተቀብላ ያጸደቀቻቸውን ዓለም አቀፍ ስምምነቶች

፪ ቻርተሩንና በምክር ቤት የወጡ ህጎች፤

፫ የፌደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የሰበር ችሎት አስገዳጅ ውሳኔዎች፤

፬ የወንጀል እና የፍትሕ ብሔር ስነ-ስርዓት ሕጎች እና ሌሎች አግባብነት ያላቸውን ሕጎች መሰረት አድርገው ይወስናሉ፡፡

፱.የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች**የፍትሕብሔር እና የወንጀል ዳኝነት****ስልጣን**

ፍርድ ቤቶቹ በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ የዳኝነት ስልጣን ይኖራቸዋል፡፡

፩ የወንጀል እና የደንብ መተላለፍ ዳኝነት ስልጣን

PART THREE**Jurisdiction of Courts of the****Administration and the Procedures to be****Followed****Sub Section****8. Substantive Laws to be Applied by the Administration Courts**

They shall adjudicate cases or disputes within their jurisdiction on the basis of the following:-

1. The constitution of the Federal Republic of Ethiopia, the federal laws and the international agreements that Ethiopia has accepted and ratified.
2. The Charter and the laws enacted by the Council of the Administration;
3. Binding decisions of the Federal Supreme Court.
4. They decide on the basis of criminal and civil procedure laws and other relevant laws.

9. Civil and Criminal Jurisdiction of the Administration Courts

The courts shall have jurisdiction over the following matters:

1. Criminal and petty Offence Jurisdiction

ሀ. በቻርተሩ አንቀጽ ፵፫ ከተመለከቱት የፋይናንስ ጉዳዮች ጋር በተያያዘ የሚነሱ የወንጀል ክሶች፤

ለ. የትራፊክና ሌሎች የደንብ መተላለፍ ክሶች፤

ሐ. የፌደራል ፍርድ ቤቶች የወንጀል የዳኝነት ስልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ በወንጀል ሕግ ሥነ-ሥርዓት እና የማስረጃ ሕግ መሠረት የሚቀርቡ የጊዜ ቀጠሮ፣ የመያዣ፣ የእምነት ቃልና የብርበራ ትዕዛዝ እንዲሁም የዋስትና አቤቱታዎች፤

መ. በግል አቤቱታ አቅራቢነት የሚያስከስሱ የወንጀል ጉዳዮችን ፤

ሠ. ማዘጋጃ ቤታዊና ማዘጋጃ ቤታዊ ያልሆኑ የሚወሰኑ የደንብ መተላለፍ ቅጣቶችን የማስፈፀም ጉዳዮች፡፡

፪ የፍትሕ ብሔር የዳኝነት ሥልጣን

ሀ. ከተማው መዋቅራዊ ፕላን አተገባበር የይዞታ ባለመብትነት፣ የፈቃድ አሰጣጥ ወይም የቦታ አጠቃቀምን በተመለከተ የሚነሱ ክሶች፤

ለ. ከአስተዳደሩ አስፈፃሚ እና የማዘጋጃ ቤት አገልግሎት አካላት የመቆጣጠር ስልጣንና ተግባር ጋር በተያያዘ የሚነሱ ክሶች፤

a. offences committed upon fiscal matters set out under Article 43 of the Charter;

b. cases arising out of traffic and other petty offences;

c. Subject to the criminal jurisdiction of the federal courts, the time schedule, seizure, affidavit and bail orders and bail petitions are submitted according to the procedure and evidence of the criminal law.

d. Criminal cases filed by private complainants;

e. Municipal and non-municipal enforcement of certain ordinance violations.

2. Civil Jurisdiction

a. Suits on possessory right, issuance of permit or land use as relating to the enforcement of the City Master Plan;

b. suits brought in connection with the regulatory powers and functions of the executive bodies of the City Government;

ሐ. አስተዳደሩ የአስፈፃሚ እና የማዘጋጃ ቤት አገልግሎት አካላት ወይም በአስተዳደሩ ባለቤትነት ስር ያሉ ተቋማት የሚገቧቸውን አስተዳደራዊ ውሎች በተመለከተ የሚነሱ ጉዳዮች፤

መ. በአስተዳደሩ አስፈፃሚ እና የማዘጋጃ ቤት አገልግሎት አካላት ወይም በሌሎች የአስተዳደሩ ተቋማት መካከል የሚነሱ ክሶች፤

ሠ. አስተዳደሩ የሚያስተዳድራቸው ሆኖ ለንግድ፣ ለመኖሪያ ወይም ሌላ አገልግሎት በመስጠት ላይ ካሉ የመንግስት ቤቶች ጋር በተያያዘ የሚነሱ ክሶች፤

ረ. ከወሳኝ ኩነት ምዝገባና መታወቂያ ወረቀት ህግ መሠረት የሚሰጥ ሰነድ ጋር በተያያዘ የሚነሱ ክሶች ማለትም፡-የስም ለውጥ፣ የመጥፋት፣ የፍርድ ክልከላ የሞት፣የባልነት ሚስትነት፣አሳዳሪነትና ሞግዚትነትን በተመለከተ የሚቀርብ አቤቱታ፤

ሰ.የወራሽነት የምስክር ወረቀት ለማግኘት የሚቀርብ አቤቱታ፤

c. dispute brought in connection with the administrative contracts concluded by and among the executive bodies of the city Government or by the institutions Under- the ownership of the City Government;

d. disputes arising between the executive bodies of the City Government or between other organs thereof ;

e. suits brought in connection connection with the government owned houses administered by the City Government;

f. applications for document in accordance with the provisions of the Critical Event Registration and Identification Act, such as change of names, disappearance, conviction, marital status, custody and guardian evidence

g. applications of succession for certificates;

ቀ.በአስተዳደሩ ከሚገኝ እድር ጋር በተያያዘ የሚነሱ ክሶች፤

በ.በግለሰቦች መካከል የሚደረጉ እስከ አምስት መቶሺህ ብር የገንዘብ፣ ውል እና ብድር ጋር በተያያዘ የሚነሱ ክሶችን የማየት ስልጣን አላቸው፡፡

፲.የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት የዳኝነት ስልጣን

የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት በሚከተሉት ላይ መጀመሪያ ደረጃ እና የይግባኝ የዳኝነት ስልጣን ይኖረዋል፡፡

፩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱ ንኡስ አንቀጽ (፪) ላይ በተዘረዘሩ የፍትሀብሄር ጉዳዮች፤

፪ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱ ንኡስ አንቀጽ (፩) ላይ በተዘረዘሩ የወንጀልና ደንብ መተላለፍ ጉዳዮች፤

፫ የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤት በመጀመሪያ ደረጃ አይቶ በሚሰጠው ማንኛውም ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን እና ትዕዛዝ ላይ በይግባኝ አይቶ የመወሰን ሥልጣን አለው፡፡

፲፩.የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት የዳኝነት ስልጣን

ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ የዳኝነት ሥልጣን ይኖራታል፡፡

፩ የአስተዳደሩ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት በአስተዳደሩ መጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት በመጀመሪያ ደረጃ ወይም በይግባኝ አይቶ በሚሰጠው ማንኛውም ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን እና ትዕዛዝ ላይ በይግባኝ አይቶ የመወሰን፡፡

h. cases related to association

i. Civil disputes of money contracts, and loans between individuals up to Birr 500,000 (Five Hundred Thousand Birr),

10. Jurisdiction of First Instance Court

The Court of First Instance shall have original and appellate jurisdiction over:

1. In the civil cases listed in Article 9 Sub-article (2) of this Proclamation;
2. In criminal and petty offences listed under Article 9 Sub-article (1) of this Proclamation;
3. Any judgments, decision, ruling and order given by Kebele Social Court which was given at the first instance level.

11. Jurisdiction of the Appellate Courts

The Court of Appeals shall have jurisdiction over the following matters;

1. Appeal submitted against any judgment, decision, verdict and order rendered by the Court of First Instance at its first instance or on appellate jurisdiction

፪.የመዳኘት ስልጣን በተሰጣቸው ሌሎች አካላት የተወሰኑ ጉዳዮችን በይግባኝ የማየት፡፡

፲፪.የሰበር ሰሚ ችሎት የዳኝነት ሥልጣን

፩ የአስተዳደሩ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስህተት ተፈጽሞበታል በሚል የሚቀርቡለትን እና ከዚህ በታች የተመለከቱትን ጉዳዮች በሰበር የማየት እና የመወሰን የዳኝነት ሥልጣን አለው፡፡

ሀ.በአስተዳደሩ መጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ታይቶ የመጨረሻ ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን ወይም ትዕዛዝ የተሰጠበትን ማናቸውም ጉዳይ፤

ለ.በአስተዳደሩ መጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት የመጨረሻ ውሳኔ የተሰጠበት የቀበሌ ማሕበራዊ ፍርድ ቤት ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን ወይም ትዕዛዝ የተሰጠበትን ማናቸውንም ጉዳይ፤

ሐ.በአስተዳደሩ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት መደበኛ ችሎት በይግባኝ ታይቶ የመጨረሻ ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን ወይም ትዕዛዝ የተሰጠበትን ማናቸውንም ጉዳይ

2. Appeal submitted against any decision of quasi-judicial bodies.

12. Jurisdiction of the Court of Cassation

1. The Appellate Court has the jurisdiction to review and decide the following cases which are presented to it on the grounds that a fundamental error of law has been committed:-

a. Any case in which a final judgment, decision, verdict or order has been given at the first stage of the trial;

b. Any matter in which the judgment, decision, verdict or order of the Kebele Social Court, where the final decision was made by the court of first instance;

c. Any case in which a final judgment, decision, verdict or order has been entered on appeal at a regular hearing of the Court of Appeals;

መ.በሌሎች ሕጎች በሰበር እንዲያየው
የተጠቀሰን ማናቸውንም ጉዳይ፡፡

፪ በይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት በሰበር በታየ
የመጨረሻ ውሳኔ ላይ መሰረታዊ የሕግ
ስህተት አለው የሚል ወገን ለፌዴራል
ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ማቅረብ
ይችላል፡፡

፫ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ሥር
የተመለከተው “መሠረታዊ የሆነ የሕግ
ስህተት” ቀጥሎ ከተዘረዘሩት መካከል
አንዱን ወይም ሌላውን የሚመለከት ሆኖ
መገኘት ይኖርበታል፡-

ሀ. የአስተዳደሩን ቻርተር አዋጅ ወይም
የፌዴራሉን ሕገ-መንግሥት ፣
ኢትዮጵያ ያፀደቀቻቸውን ዓለም
አቀፍ ስምምነቶች በመጣስ የተወሰነ
ጉዳይ፤

ለ. ግልጽ የሆነ የሕግ ድንጋጌን ወይም
የሕግ መርሕን በመጣስ፤ ህግን
በተሳሳት መንገድ በመተርጎም፤
ለጉዳዩ አግባብነት የሌለውን ሕግ
በመጥቀስ ወይም ተገቢው ጭብጥ
ሳይያዝ የተወሰነ እና ከፍተኛ ያለ
የፍትሕ መዛባትን እንደሚያስከትል
የሚታመን ጉዳይ፤

ሐ. በዋናው ፍርድ ላይ ከተወሰነው ውጭ
እንዲፈፀም የተወሰነ ጉዳይ፤

d. Any matter referred to us for violation
of other laws.

2. A party who claims there is a fundamental
error of law in a final decision overturned
by the Court of Appeals can appeal to the
Federal Supreme Court.

3. A "fundamental error of law" referred to in
sub-article (1) of this article must be found
to be one or the other of the following.

a. Certain cases in violation of the
Administration Charter Proclamation
or the Federal Constitution,
international agreements that Ethiopia
has ratified.

b. By violating a clear legal provision or
legal principle, by interpreting the law
in a wrong way, by referring to the law
that is not relevant to the case, or
without holding the appropriate theme,
a matter that is believed to cause a
certain and high miscarriage of justice.

c. A case determined to be executed other
than that determined in the original
judgment;

መ. ጉዳዩን አይቶ የመወሰን የሥረ ነገር የዳኝነት ሥልጣን ሳይኖር የተወሰነ ጉዳይ፤

ሠ. ከሥልጣን ውጭ ወይም የመወሰን ሥልጣን ሳይኖር በአስተዳደር አካል ወይም ተቋም የተወሰነ ጉዳይ፤

ረ. በፌደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት የተሰጠን አሰገዳጅ የሕግ ትርጉም በመቃረን የተወሰነ ጉዳይ፤

ሰ. በዳኝነት ታይቶ ሊወሰን የሚገባን ጉዳይ ሊታይ አይገባም ተብሎ የተወሰነ ጉዳይ፡፡

፩ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አፈጻጸም “የመጨረሻ ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን ወይም ትዕዛዝ” ማለት በዚሁ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (፩) (ሀ) እስከ (መ) ድረስ የተዘረዘሩት አካላት የተሰጠ ይግባኝ ሊባልበት የማይችል ወይም የይግባኝ ሂደቶችን የጨረሰ ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን ወይም ትዕዛዝ ማለት ነው፡፡

፪ አንድ የመጨረሻ ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን ወይም ትዕዛዝ መሠረታዊ የሕግ ስህተት አለበት ተብሎ በሰበር ሰሚ ችሎት ሊታይ የሚችለው ጉዳዩ ሦስት ዳኞች የተሰየሙበት የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት የሰበር አጣሪ ችሎት መሠረታዊ የሕግ ስህተት አለበት ብሎ ትዕዛዝ የሰጠ እንደሆነ ነው፡፡

d. A specific case without substantive jurisdiction to hear the case;

e. A matter determined by an administrative body or institution without authority or jurisdiction;

f. A specific case against the binding interpretation of the law given by the Federal Supreme Court;

g. A matter that should be seen and decided by a judge is a matter that should not be seen;

4. For the purposes of sub article (1) of this article, "final judgment, decision, verdict or order" means a judgment, decision, verdict or order issued by the parties stated under sub article (1) (a) to (d) of which cannot be appealed or which has concluded appeal proceedings.

5. A final judgments, decision, sentence or order can be reviewed by the cassation division for fundamental error of law if the appellate court, where three judges in the case are appointed, believe that the case has a fundamental error of law.

፮ የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት አምስት ዳኞች የተሰየሙበት የሰበር ሰሚ ችሎት አቤቱታ የቀረበበትን የመጨረሻ ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን ወይም ትዕዛዝ በዚህ አዋጅ መሠረት እንደ አስፈላጊነቱ ለማጽናት፣ ለማሻሻል፣ ለመለወጥ ወይም ለመሻር ይችላል፡፡

፲፫. የሰበር አቤቱታ አቀራረብ እና የክርክር አመራር ሥነ-ሥርዓት

፩ በሰበር እንዲታይ የሚቀርብ ማንኛውም አቤቱታ ከዚህ በታች የተመለከቱትን ሥርዓቶች ሊያሟላ ይገባል፡-

ሀ. አቤቱታ የሚያቀርበው ተከራካሪ ወገን መሠረታዊ የሕግ ስህተት ተፈጽሟል የሚልበትን ምክንያት በአቤቱታው ውስጥ በዝርዝር ማቅረብ ይኖርበታል፤

ለ. አቤቱታ የቀረበበትን የበታች ፍርድ ቤቶች ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን ወይም ትዕዛዝ ግልባጭ ከሰበር አቤቱታው ጋር ማያያዝ አለበት፡፡

፪ የሰበር አቤቱታ የሚቀርበው በጉዳዩ ላይ የመጨረሻ ፍርድ፣ ውሳኔ፣ ብይን ወይም ትዕዛዝ ከተሰጠበት ዕለት ጀምሮ በሚታሰብ ዘመናዊ ቀናት ጊዜ ውስጥ ነው፡፡

6. The appellate court cassation division where five judge are appointed, as the case may be on the basis of this proclamation, may confirm, modify, very or repeal appealed final judgment, decisions, edict order.

13. Submission of Application and Litigation Management Procedure

1. An petition submitted to be tried by cassation shall meet the following criteria-

a. The disputing party who submits a petition must present in detail the reason why a fundamental legal error has been committed in the petition;

b. A copy of the judgment, decision, verdict or order of the lower courts to which the petition is filed must be attached with the cassation petition.

2. A cassation petition shall be submitted within ninety days from the date of the final judgment, decision, verdict or order on the matter is made.

፫ የሰበር አጣሪ ችሎት የቀረበለትን የሰበር አቤቱታ ተመልክቶ በጉዳዩ ላይ የተፈፀመ መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስህተት ስለመኖሩ ወይም አለመኖሩ በማጣራት፡-

ሀ.የተፈፀመ መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስህተት ያለመኖሩን ከተረዳ አቤቱታውን ውድቅ በማድረግ ትዕዛዝ ይሰጣል፤ መዝገቡንም ዘግቶ አመልካቹን ያሰናብታል፡፡

ለ.የተፈፀመ መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስህተት ስለመኖሩ ከተረዳ ጉዳዩ ለሰበር ሰሚ ችሎት ያስቀርባል ብሎ ጭብጥ በመያዝ መልስ እንዲሰጥበት የአመልካችን አቤቱታ ከመጥሪያ ጋር ለተጠሪ ይልካል፡፡

፬ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የሰበር ሰሚ ችሎቱ የሰበር ተከራካሪዎች የጽሑፍ ክርክር ከተጠናቀቀ በኋላ የተከራካሪዎችን አስተያየት ወይም የሕግ ሙግት መስማት ይችላል፡፡

ንዑስ ክፍል ሁለት

የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች ችሎቶች

እና ተያያዥ ጉዳዮች

፲፩ የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ችሎቶች

፩ የአስተዳደሩ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት የሚከተሉት ችሎቶች ይኖሩታል፡-

3. The cassation inquiry division after investigating the submitted petition whether or not there is a fundamental error of law is committed in the case.

a. If it understand that no fundamental error of law has been committed, it shall give an order rejecting the petition, close the file and dismiss the petitioner.

b. If it understands that there is a fundamental error of law committed, it shall send the applicants petition with summon to be responded to the defendant having theme that the case shall be referred to a cassation division.

4. When it deems it necessary, the cassation division bench may hear the opinions or legal arguments of the disputants after the written arguments of the disputants have been completed.

SUB SECTION TWO

The Administration Courts divisions and Related Matters

14 Divisions of the Appellate Courts

1. The Appellate Court of the Administration shall have the following divisions

ሀ. የፍትሕ ብሔር ጉዳይ ችሎት፤

ለ. የወንጀል ጉዳይ ችሎት፤

ሐ. የሰበር አጣሪ ችሎት፤

መ. የሰበር ሰሚ ችሎት፡፡

፪. ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤቱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በጉዳይ አይነት የተለዩ ጉዳዮችን የሚመለከቱ ተጨማሪ ችሎቶችን ለማደረጃት ይችላል፡፡

፫. በይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት የፍትሕ ብሔር ጉዳይ፣ የወንጀል ጉዳይ እና የሰበር አጣሪ ችሎት ላይ አንድ ሰብሳቢ ዳኛ እና ሁለት ዳኞች ይሰየማሉ፡፡

፬. በይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት አንድ ሰብሳቢ ዳኛ እና አራት ዳኞች ይሰየማሉ፡፡

፭. የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት በየትኛውም የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ችሎት ላይ ሰብሳቢ ሆኖ ሊሰየም ይችላል፡፡

፲፮. የሰበር ችሎት ዳኞች አሰያየም

፩. አንድ የመጨረሻ ውሳኔ በሰበር ችሎት መታየት የሚችለው አስቀድሞ ሶስት የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ዳኞች የተሰየሙበት ችሎት የቀረበውን አቤቱታ መርምሮ ውሳኔው ለሰበር መቅረብ ይገባዋል ብሎሲወስን ይሆናል፡፡

:

a. Civil Case Division

b. Criminal Case Division

c. Cassation Inquiry Division

d. Cassation Division

2. The Appellate Court may, when it deems necessary organize additional division trying specific cases by the type of case.

3. A presiding judge and two judges shall be appointed for civil cases, criminal cases and cassation inquiry division in the Court of Appeal.

4. A presiding judge and four judges shall be appointed in the Appellate court of cassation division.

5. The President of the Court of Appeal may be appointed to preside over any hearing of the Court of Appeal.

15. Appointment of Judges in the Cassation Division

1. A final decision can be heard in a preliminary hearing, where three judges of the Court of Appeals have previously been appointed to examine the petition and decide whether the decision should be submitted to the hearing.

፪ የሰበር ችሎት ቢያንስ አምስት የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ዳኞች የተሰየሙበት ይሆናል፡፡

፫ ፕሬዝዳንቱ በማንኛውም ጉዳይ ላይ የሰበር ችሎት ሰብሳቢ ሆኖ መሰየም ይችላል፡፡

፬ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ እና ፫ ሥር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ፕሬዝዳንቱ በሌለ ጊዜ እንደ ቅደም ተከተላቸው የሚከተሉት ሰብሳቢ ሆነው ሊሰየሙ ይችላሉ፡፡

ሀ. የዳኝነት አገልግሎት አሰጣጥ እና የጉዳዮች ፍሰት አስተዳደር ሥራ ሂደት ኃላፊ፣

ለ. እሱ በሌለ ጊዜ የሰበር ችሎት አስተባባሪ፣

ሐ. እሱም በሌለ ጊዜ በሹመት ቀደምትነት ያለው የሰበር ችሎት ዳኛ፡፡

፲፮. የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ችሎቶች

፩ እያንዳንዱ የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ችሎቶች በአንድ ዳኛ የሚያስችሉ ሆነው ከዚህ በታች የተመለከቱት ችሎቶች ይኖሩታል፡-

ሀ. የፍትሐ ብሔር ጉዳይ ችሎት፣

ለ. የወንጀል ጉዳይ ችሎት፣

2. At least five judges of the Court of Appeals shall be appointed to the trial court.

3. The President may be assigned as a presiding judge in any division of a cassation court.

4. Subject to the provisions of sub article 2 and 3 of this article, in the absence of the president, the following may be designated as chairpersons, respectively.

a. Judicial service delivery and case flow management process manager,

b. in his absence, the co-coordinator of the cassation division;

c. In his absence, he is the judge of the bankruptcy court who is the first to be appointed.

16. Division of First Instance Court

1. Each division of First Instance court shall have hearings presided over by a single judge and shall have the following hearings

a. Civil Case Divisions

b. Criminal Case Divisions

፪ የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በጉዳይ አይነት የተለዩ ጉዳዮችን የሚመለከቱ ተጨማሪ ችሎቶችን ለማድረግ ይችላል፡፡

፫ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እንደተጠበቀ በሶስት ዳኞች የሚታዩ ጉዳዮችን በተመለከተ በሚወጣው መመሪያ ይወሰናል፤

፬ የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት በየትኛውም የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ችሎት ላይ ሰብሳቢ ሆኖ ሊሰየም ይችላል፡፡

ክፍል አራት

የፍርድ ቤት ፕሬዝዳንቶች፣ የዳኝነት

ሥራ አመራር ኃላፊዎች

ሥልጣንና ተግባር

ንዑስ ክፍል አንድ

የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች ፕሬዝዳንቶች

ስልጣንና ተግባር

፲፯ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት

ስልጣንና ተግባር

፩ የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት በሕግ መሠረት የአስተዳደሩን ፍርድ ቤቶች ለማስተዳደር ኃላፊ ይሆናል፡፡

2. The Court of First instance may, when it deems it necessary, organize additional hearings on specific issues of the type of case.

3. Subject to sub article (1) of this article, it shall be determined by the directions issued in respect of cases to be heard by three judges;

4. The President of the Court of First Instance may be appointed as the presiding judge at any hearing of the Court of First Instance.

PART FOUR

Powers and Duties of presidents of

Courts and Judicial Officers

Sub-Section One

17. Powers and Duties of the President of Appellate Court

1. The President of the Court of Appeal shall have power and responsibility to administer courts of the administration in accordance with the law.

፪ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ሥር የተደነገገው አጠቃላይ መርሕ እንደተጠበቀ ሆኖ የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት የሚከተሉት ዝርዝር ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

ሀ. የአስተዳደሩ የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ ስልጣንና ተግባር እንደተጠበቀ ሆኖ የአስተዳደሩን ፍርድ ቤቶች ይመራል፡፡

ለ. የፍርድ ቤቶችን የስራ ዕቅድ እና ጥቅል የማስፈጸሚያ ረቂቅ በጀት አዘጋጅቶ ጉባኤው አስተያየት እንዲሰጥበት በማድረግ ለምክር ቤቱ በማቅረብ ያጸድቃል፡፡

ሐ. የአስተዳደሩን የዳኝነት አገልግሎት አሰጣጥ እና ስልት ያዘጋጃል፤ ተግባራዊነቱን ይከታተላል፡፡

ሠ. የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት የዳኝነት አገልግሎት አሰጣጥ የሥራ ሂደት አስተባባሪዎችን፣ የችሎት ሰብሳቢ ዳኞችን፣ ሌሎች ዳኞችን እና የጉባኤ ተሟላጾችን ይመድባል፡፡

ረ. የአስተዳደሩን ፍርድ ቤቶች አስተዳደራዊ መዋቅር እንዲሁም የአስተዳደር ሠራተኞችን የሥራ መደብ እና ደረጃ ይወስናል፤ በዚሁ መሠረትም ቅጥር እንዲፈጸም ያደርጋል፤ ዝርዝሩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፮ ንዑስ አንቀጽ ፩ በተገለጸው መሰረት በአስተዳደሩ ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ ይወሰናል፡፡

2. Without prejudice to the general principle stipulated under sub article (1) of this article, the President of the Court of Appeal shall have the following detailed powers and duties:-

a. without prejudice to the power and duty entrusted to the Judicial Administration Council lead the administration courts.

b. Prepares draft work plan and grand execution budget of the courts, incorporate comments of Judicial Administration Council and submits the same to the council for, approval.

c. Develops the administration's judicial service provision and strategy; follow the implementation there of.

d. Assign coordinators of the Appellate Court judicial service delivery process coordinators of assigned divisions, presiding judges of division, other judges and council appointees.

e. Determines the administrative structure of the administration courts as well as position and rank of the administrative staff; based on this, he shall hiring tol be done. Particulars shall be determined by a regulation issued by the Council of the Administration as described in Article 35 Sub article 1 of this proclamation.

ሲብፍርድ ቤቶች የሚሰጡ አገልግሎቶች ወጭ ቆጣቢ፣ ተደራሽ፣ ተገማች እና ለህዝቡ ግልጽ የሚሆኑበትን የአሰራር ስርዓት ይዘረጋል፤ ስለተፈጻሚነቱም ክትትል ያደርጋል፡፡

ሺብፍርድ ቤቶችን የሥራ አፈፃፀም ቀልጣፋ እና ውጤታማ ለማድረግ የሚረዱ አዳዲስ የአሠራር ሥልቶችን ይቀይሳል፤ በቂ የማስቻያ ስፍራ እንዲኖራቸው የሚያስችል ስልት ይነድፋል፤ ተግባራዊ መሆናቸውንም ይከታተላል፡፡

ቀ.የዳኝነት ሥራን ለማጠናከር እና ለማሻሻል ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በቅርበት ይሠራል፤ የሀገር ውስጥ መልካም ተሞክሮዎችን ይዳስሳል፤ የአስተዳደሩ ዳኞች የተሻለ ልምድ የሚቀስሙበትን እና በየጊዜው ራሳቸውን በዕውቀት፣ በክህሎት እና በአመለካከት የሚገነቡበትን ስልት በማጥናት ተግባራዊ እንዲሆኑ ምቹ ሁኔታዎችን ይፈጥራል፡፡

፫ .በዳኞች እና በሌሎች ከፍተኛ የአስተዳደሩመንግሥት ባለሥልጣናት ሹመት አሰጣጥ ሥነ-ሥርዓት ላይ ተገኝቶ ቃለ-መግላ ያስፈጽማል፡፡

f. Establishes a system of procedures in which the services provided by the courts are cost-effective, accessible, predictable and transparent to the public; also monitor its implementation.

g. Design new operational systems to make the court's performance more efficient and effective; designs a strategy to ensure that they have enough sitting space, and monitors their implementation.

h. Works closely with relevant bodies to strengthen and improve judicial work; explores local good practices; creates favorable conditions on how the administration judges gain better experience and constantly develop themselves in terms of knowledge, skills and attitudes.

3. Attends the appointment ceremony of judges and other senior government officials and execute oath.

፲፰ የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ምክትል ፕሬዝዳንት ስልጣንና ተግባር

፩. የፍርድ ቤቱ ፕሬዝዳንት በማይኖርበት
ጊዜ ተክቶ ይሰራል፤

፪. በፍርድ ቤቱ በሚገኙ ማናቸውም
ችሎቶች ሰብሳቢ ዳኛ ሆኖ ያስችላል፤

፫. በፕሬዝዳንቱ የሚሰጡ ሌሎች ሥራዎችን
ያከናውናል፡፡

፲፱ የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት ስልጣንና ተግባር

፩ የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት
የመምራት እና ክትትል የማድረግ
ስልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ መጀመሪያ
ደረጃ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት፡-

ሀ. ፍርድ ቤቱን ይወክላል ፤

ለ. የፍርድ ቤቱን ዳኞች ይደለድላል፤
ስራ ይሰጣል፤ ያስተዳድራል፤

ሐ. የፍርድ ቤቱን የአስተዳደር ሰራተኞች
ያስተዳድራል፤

መ. የፍርድ ቤቱን ፋይናንስ ያስተዳድራል፤

ሠ. በፍርድ ቤቱ የሚሰጡ አገልግሎቶች
ተግማች፣ ቀልጣፋ እና ግልፅ
የሚሆኑበትን አሰራር ይዘረጋል፤
ስለተፈጻሚነቱም ክትትል ያደርጋል፤

ረ. በተለያዩ አካባቢዎች ምድብ
ችሎቶችን በማድራጀት ዳኞችን
ይደለድላል፤

18. Powers and Duties of the Vice President of the Appellate Court

1. Acts in the absence of the president to perform his duties.
2. He shall be assigned as presiding judge in any divisions of the court
3. Performs other duties as assigned by the President

19. Powers and Duties of the President of the First Instance Court

1. Without prejudice to the authority of the President of the Appellate Court to direct and supervise, the President of First Instance Court of shall:
 - a. Represents the court.
 - b. Place, assigns, give them work and administer judges of the court;
 - c. Administer personnel of the courts;
 - d. Administer finance of the court.
 - e. Establishes a feasible, fast and transparent court service system and follow up its implementation.
 - f. organizes division in various placeless and assigns judges;

ሰ.የፆታ ጥቃት የተፈፀመባቸው ሴቶች፤ ህፃናት ፤ አካል ጉዳተኞችና አረጋውያንን አስመልክቶ በፍርድ ቤቱ የሚከፈቱ መዝገቦች የተፋጠነ ፍትህ አገልግሎት እንዲያገኙ ያደርጋል፡፡

ሸ.በሕግ የተሰጡ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፤

፪ የፍርድ ቤቱን ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ያቀርባል፤

፫ የፍርድ ቤቱን የእቅድና በጀት አፈፃፀም በየሩብ ዓመቱ ለይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ሪፖርት ያቀርባል፡፡

፬ የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት በፍርድ ቤት በሚገኙ ማናቸውም ችሎቶች ሰብሳቢ ዳኛ ሆኖ ሊያስችል ይችላል፡፡

፳.የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ምክትል ፕሬዝዳንት ስልጣንና ተግባር

፩ የፍርድ ቤቱ ፕሬዝዳንት በማይኖርበት ጊዜ ተክቶ ይሰራል፤

፪ በፍርድ ቤቱ በሚገኙ ማናቸውም ችሎቶች ሰብሳቢ ዳኛ ሆኖ ያስችላል፤

፫ በፕሬዝዳንቱ የሚሰጡ ሌሎች ሥራዎችን ያከናውናል፡፡

g. Facilitate with rapid court decision and professional support to court causes of victim women, children, disability person and old ages.

h. Performs other duties provided by law;

2. prepares the court's plan and budget and submits it to the appellate court;

3. Submits quarterly plan and budget performance report to the Appellate Court.

4. The President of the First Instance court may preside at any division the Court.

20.Powers and Duties of the Vice President of the First Instance Court

1. Acts in the absence of the president to perform his duties.

2. He shall be assigned as presiding judge in any divisions of the court

3. Performs other duties as assigned by the President

ንዑስ ክፍል ሁለት
የዳኝነት ሥራ አመራር ኃላፊዎች
ተግባርና ኃላፊነት

፳፩ የምድብ ችሎት አስተባባሪ ተግባር እና ኃላፊነት

፩ በመጀመርያ ደረጃ ፍርድ ቤት ደረጃ እንደ አስፈላጊነታቸው የሚቋቋሙ ምድብ ችሎቶች የየራሳቸው አስተባባሪ ይኖራቸዋል፡፡

፪ የምድብ ችሎት አስተባባሪው ተጠሪነቱ ለሚመለከተው ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት ሆኖ የሚከተሉት ዝርዝር ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

ሀ. ምድብ ችሎቶችን ማስተባበር፤

ለ. ለሚቀርቡ አስተዳደራዊ ቅሬታች ምላሽ መስጠት፤

ሐ. በየምድብ ችሎቶቹ ስለተከናወኑ ስራዎች ለየፍረድ ቤቶቹ ፕሬዝዳንቶች ሪፖርት ማቅረብ፤

መ. የየፍርድ ቤቶቹ ፕሬዝዳንቶች የሚሰጠዋቸውን ሌሎች ተግባራት ማከናወን፤

ሠ. የየፍርድ ቤቶቹ ፕሬዝዳንቶች በሚሰጣቸው ውክልና መሠረት የምድብ ችሎቶቹን ፋይናንስ ማስተዳደር፡፡

SUB SECTION TWO

Power and Responsibilities of Judicial Management Officials

21. Power and Responsibilities of Assigned Division Coordinator

1. Assigned Divisions to be as deemed as necessary by the First Instance Court found at each level shall have their own coordinator.
2. The assigned division trial coordinator being accountable to the president of the concerned court and shall have the following detailed duties and responsibilities:-
 - a. Coordination of division benches
 - b. Responding to administrative complaints.
 - c. Submitting a report to the presidents of the courts about the work done in the divisions.
 - d. Perform other duties assigned by the presidents of the respective courts.
 - e. To manage the finances of the divisions according to the delegation given by the presidents of the respective courts.

፳፪ የችሎት ሰብሳቢ ዳኛ ተግባር እና ኃላፊነት

በሌሎች ሕጎች የተሰጠው ተግባር እና ኃላፊነት እንደተጠበቀ ሆኖ የችሎት ሰብሳቢ ዳኛ፡-

፩ የችሎት ሥራ በህግ መሠረት መሰራቱን በማረጋገጥ ችሎቱን ማስተዳደር፤

፪ በችሎት የሚወሰኑ መዝገቦች በሁሉም ዳኞች ግንዛቤ የተወሰደባቸው መሆኑን ማረጋገጥ፤

፫ ለችሎት የተመደቡ የአስተዳደር ሠራተኞችን ማስተዳደር፤

፬ ሁሉም የችሎት ዳኞች በችሎት የሚሰጡ ውሳኔዎችን በማዘጋጀት ተመጣጣኝ ተሳትፎ ማድረጋቸውን ማረጋገጥ፤

፭ ሰብሳቢ ዳኛው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተመለከቱትን ተግባራት የችሎቱን ዳኞች የነፃነት በማይጋፋ ሁኔታ ይፈጽማሉ፡፡

ክፍል አምስት

የዳኝነት ሥራ አካሄድ

፳፫.የፍርድ ቤቶች ችሎት የማስቻያ

ስፍራ

፩ የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት የችሎት ማስቻያ ስፍራ በማዕከል ሆኖ እንደ አስፈላጊነቱ በተለያዩ አካባቢዎች ምድብ ችሎት ሊኖረው ይችላል፤

22.Power and Duties of the Presiding Judges

Subject to the duties and responsibilities given by other laws, the presiding judge shall;

1. Administer the overall tasks of the division by ensuring that the process of the division is conducted in accordance with the law;
2. Ensure that each judge of the division has clear awareness about the content of each file decided by the Division;
3. Administer administrative workers of the division;
4. Ensure proportional participation of each judge of the division in preparing judgement and/or decisions rendered by the division.
5. The Presiding Judge shall conduct the duties mentioned in Sub-Article (1) of this Article without impairing judicial independence of judges of the Division.

PART FIVE

ADMINISTRATION OF JUDICIAL SERVICES

23. Place of Sitzings of Courts

1. The seat of the appellate court shall be at the center, when necessary divisions shall be organized at different placeless;

፪ የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት የችሎት ማስቻያ ስፍራ በማዕከል ሆኖ እንደ አስፈላጊነቱ በተለያዩ አካባቢዎች የምድብ ችሎቶች ሊቋቋሙ ይችላል፡፡

፳፪. የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች የስራ ቋንቋ

፩ የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች የስራ ቋንቋ አማርኛ ቋንቋ ይሆናል፡፡

፪ የአማርኛ ቋንቋ ለማይችል ሰው ፍርድ ቤቱ ብቃት ያለው አስተርጓሚ ይመድብለታል፡፡

፫ ምልክት የሚጠቀም አካል ጉዳተኛ በተመሳሳይ ቋንቋ የምልክት ቋንቋ ችሎታ ያለው ባለሙያ ይመድብለታል፡፡

፳፫. በግልጽ ችሎት ስለማስቻል

፩ ፍርድ ቤቶች ለሕዝብ ግልጽ በሆነ ችሎት ያስችላሉ፡፡

፪ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(፩) የተመለከተው ቢኖርም ፡-

ሀ. የተከራካሪዎቹን የግል ህይወት፤

ለ. የሀገሪቱንና የአስተዳደሩን ደህንነት ለመጠበቅ፤

ሐ. የህዝብ ሞራል ሁኔታ ወይም ግብረ ገብነት ለመጠበቅ፤

መ. ህፃናት ተከሰው ወይም ምስክሮች ሆነው ሲቀርቡ ችሎት በዝግ ይካሄዳል

2. The seat of First Instance Court shall be at the center, if necessary divisions shall be organized at different places.

24. Working Language of the Administration Courts

1. Amharic shall be the working language of the Administration Courts

2. The Court shall provide a competent interpreter to a person who does not understand Amharic language.

3. The Court shall similarly provide a sign language expert for concerned disabled person.

25. Open Hearing

1. The administration Courts shall conduct court proceeding in open court.

2. Notwithstanding the provisions of Sub-Article (1) of this Article, cases may be heard in camera where it is found necessary to protect:

a. The right to privacy of the parties concerned;

b. To protect the security of the administration and the country.

c. Public morality and public decency.

d. When children are accused or presented as witnesses.

፳፮.የዳኞች ከችሎት መነሳት

፩.የፍርድ ቤት ዳኛ ከዚህ ቀጥሎ ከተመለከቱት ምክንያቶችበአንዱ ከችሎት ይነሳል፡-

ሀ. ከተከራካሪዎቹ ከአንደኛው ወገን ወይም ከጠበቃው ጋር የሰጋ ወይም የጋብቻ ዝምድና ያለው እንደሆነ፤

ለ.ከተከራካሪዎቹ የአንደኛው ወገን ሞግዚት፣ ነገረ ፈጅ ወይም ጠበቃ በሆኑበት ጉዳይ ላይ የተነሳ ክርክር እንደሆነ፤

ሐ.ክርክር የተነሳበትን ጉዳይ አስቀድሞ በዳኝነት ፣ በግልግል ዳኝነት ፣ በዕርቅ ያየው ሆኖ ከተገኘ፡፡ ሆኖም አግባብ ባለው የስነ-ስርዓት ህግ መሰረት የይግባኝ ሰሚው ፍርድ ቤት በይግባኝ የቀረበለትን ጉዳይ ቀድሞ ወደወሰነው ፍርድ ቤት በመመለስ ሂደት ጉዳዩ የተመራለት ዳኛ ላይ ይህ ተፈፃሚ አይሆንም፤

መ.ከተከራካሪዎቹ ወገኖች ከአንደኛው ወይም ከጠበቃው ጋር በፍርድ ቤት የተያዘ ክርክር ወይም ሙግት ያለው እንደሆነ፤

ሠ.ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ፩ (ሀ እስከመ) ከተመለከቱት ምክንያቶች ውጭ ትክክለኛ ፍትሕ አይሰጥም የሚያሰኝ ሌላ በቂ ምክንያት ሲኖር፡፡

26. Withdrawal from proceedings or Removal of Judges

1. A judge shall be removed from his bench for any of the following reasons:-

a. If the judge is found to be consanguinity or affinity relationship with one of the parties or the advocate;

b. the dispute relates to a case for a judge he acts as a guardian or representatives to one of the disputing parties;

c. He has previously acted as judge, mediator, or an arbitrator in connection with the case or the subject matter of the dispute. The may, however, not applicable where a judge has previously acted as a judge of lower courts or appellate court in the process of remand;

d. he has a case pending in court with one of the parties or the advocate thereof;

e. There are sufficient reasons, other than those specified under Sub-Article (1)(a) to (1)(d) of this Article, to conclude that injustice may be done.

፪ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ፩ መሰረት ዳኛው በችሎት ላይ ሊቀመጥ የማይገባው መሆኑን ሲያውቅ ከችሎት ተነስቶ ሌላ ዳኛ መተካት አለበት፡፡

፳፮. ዳኛ ከችሎት እንዲነሳ ስለማመልከት

፩ ከተከራካሪዎች አንደኛው በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፮ በተዘረዘሩት ምንጮች ዳኛ ከችሎት መነሳት ያለበት እንደሆነ ይህንኑ በሚመለከት ለፍርድ ቤቱ ማመልከቻ ማቅረብ ይችላል፡፡

፪ ማመልከቻ የሚቀርበው ክርክሩ ከመጀመሩ በፊት ወይም ማመልከቻ ለማቅረብ ምክንያት መኖሩን አመልካቹ እንዳወቀ ወዲያውኑ መሆን አለበት፡፡

፫ ዳኛው ብቻቸውን የሚያስችል ከሆነ እና ከችሎት ስለመነሳት የሚቀርበውን ማመልከቻ ተመልክቶ ጥያቄውን የተቀበለው እንደሆነ ከችሎት ይነሳል፡፡ ጥያቄውን ያልተቀበለ እንደሆነ ግን በዚያው ፍርድ ቤት በሚገኝ ሌላ ችሎት ወይም ሌላ ችሎት ከሌለ የዚህኑ ፍርድ ቤት ውሳኔ ይግባኝ በሚያየው ፍርድ ቤት እንዲወሰን ይተላለፋል፡፡

፬ ማመልከቻ የሚቀርበው ክርክሩ ከመጀመሩ በፊት ወይም ማመልከቻ ለማቅረብ ምክንያት መኖሩን አመልካቹ እንዳወቀ ወዲያውኑ መሆን አለበት፡፡

2. The judge concerned shall withdraw as soon as he is aware that he should not sit, as provided in Sub-Article (1) of this Article, and shall be replaced by another judge

27. Application for Removal of a Judge

1. Where a party to a case find out that a judge should not sit for one of the reasons specified in Article 26 of this Proclamation, he shall submit a written application to the court requesting the removal of the judge.

2. The application shall be made before the trial opens or soon after the party becomes aware of the reason for making such an application.

3. Where a judge is sitting alone he shall, after considering the application, either withdraw or refer the matter for decision to another division of the same court. Where there is no other division the application shall be referred to the court in which appeal lies from the decision of the court

4. The application shall be made before the trial opens or soon after the party becomes aware of the reason for making such an application.

፮ ዳኛው ብቻቸውን የሚያስችል ከሆነ እና ከችሎት ስለመነሳት የሚቀርበውን ማመልከቻ ተመልክቶ ጥያቄውን የተቀበለው እንደሆነ ከችሎት ይነሳል፡፡ ጥያቄውን ያልተቀበለ እንደሆነ ግን በዚያው ፍርድ ቤት በሚገኝ ሌላ ችሎት ወይም ሌላ ችሎት ከሌለ የዚህኑ ፍርድ ቤት ውሳኔ ይግባኝ በሚያየው ፍርድ ቤት እንዲወሰን ይተላለፋል፡፡

፯ ከችሎት እንዲነሳ ማመልከቻ የቀረበለት ዳኛ ከሌሎች ዳኞች ጋር የሚያስችል ከሆነ ማመልከቻው በዚያው ችሎት ባሉ ሌሎች ዳኞች ይወሰናል፡፡

፯ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ፫ መሰረት የሚቀርብ ጥያቄ ለአዲሱ ችሎት በደረሰ በ፲፮ ቀን ውስጥ መወሰን ያለበት ሲሆን የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻና ይግባኝ የማይባልበት ይሆናል፡፡

፰ የሚሰጠውን ውሳኔ ዳኛው ወዲያውኑ መፈጸም አለበት፡፡

፳፰. ማመልከቻው ስለሚያስከትለው ኪሳራ እና ቅጣት

፩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፮ መሰረት የሚቀርበውን ማመልከቻ ፍርድ ቤቱ ተገቢ አይደለም በማለት ሳይቀበለው የቀረ እንደሆነ የጉዳዩ ውጤት ከግምት ሳይገባ ኪሳራውን የሚከፍለው ማመልከቻውን ያቀረበው ሰው ነው፡፡

5. Where a judge is sitting alone he shall, after considering the application, either withdraw or refer the matter for decision to another division of the same court. Where there is no other division the application shall be referred to the court in which appeal lies from the decision of the court

6. Where the judge is sitting with other judges, the matter shall be decided by the other judges who sit in the same division.

7. A decision shall be rendered within 15(fifteen) days from the date such application reached the new division. And the decision shall be final with no appeal.

8. A judge shall forthwith comply with a decision given under this Article.

28. Cost and Penalty of Application for Removal of a Judge

1. Where the application submitted in accordance with Article 27 of this Proclamation is dismissed, the costs shall be borne by the applicant irrespective of the outcome of the case

፪ ዳኛው ከችሎት እንዲነሳ የቀረበው ማመልከቻ በቂ ምክንያት የሌለው እንደሆነ ፍርድ ቤቱ ማመልከቻውን ውድቅ በማድረግ በአመልካቹ ላይ ከብር ፩ሺህ እስከ ፫ሺህ መቀጫ ሊጥል ይችላል፡፡ ሆኖም አቤቱታ አቅራቢው ሆን ብሎ የዳኛውን ስም ለማጥፋት ወይም ክብሩን ለመጉዳት ወይም ጉዳዩን ለማንተት ዳኛው ከችሎት እንዲነሳ አቤቱታ ያቀረበ እንደሆነ ፍርድ ቤቱ ከብር ፫ሺህ እስከ ፯ሺህ መቀጫ ሊጥል ይችላል፡፡

፳፱ የፍርድ ቤት መር አስማሚነት

፩ በአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች የሚቀርቡ አለመግባባቶች በፍርድ ቤት-መር የሙግት መፍቻ ሥርዓት እልባት የሚያገኙበት አሠራር ይዘረጋል፡፡

፪ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ስር የተመለከተው ድንጋጌ አፈጻጸም ጉባኤው በሚያወጣው ዝርዝር መመሪያ ይወሰናል፡፡

፴ አማራጭ የሙግት መፍቻ ዜዴዎች

፩ የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች ህግና ሞራልን በማይቃረን ሁኔታ ከፍርድ ቤት ውጪ አለመግባባቶች እልባት የሚያገኙበት እንደ ባህላዊና ሐይማኖታዊ ዘዴን ዘላቂ፣ ተደራሽ፣ ቀልጣፋና ሰላም ማስፈን በሚችል መልኩ እልባት የሚያገኙበትን መንገድ ማበረታታት አለባቸው፡፡

2. Where a party makes an application without good cause, the court may, in addition to dismissing the application, impose a fine not less than 1000 Birr and not exceeding 3000 Birr. Provided however, where the applicant makes a malicious application with the intention of defaming or damaging his honor or delaying the proceedings, the court may impose a fine not less than 3000 Birr and not exceeding 7000 Birr.

29. Court Annexed Mediation

1. A court Annexed Mediation system shall be established to settle dispute brought in the administration courts.
2. The implementation of the provision referred under sub-paragraph (1) of this article shall be determined by the directive issued by the judicial council.

30. Alternative Dispute Resolution

1. The Administration Courts should encourage ways to resolve disputes outside of court in a way that is sustainable, accessible, efficient and peaceful, as a traditional and traditional method that does not contradict the law and morals.

፪ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ይህን የሚደግፍ ሥርዓትና መርሆዎችን ይዘረጋል፤ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው ሌሎች አካላት ጋር በመተባበርም ይሠራል፡፡

፫ አማራጭ የመግት መፍቻ ዜዴን አስመልክቶ ጉባኤው ደንብ ሊያወጣ ይችላል፡፡

፴፩ የጉዳዮች ፍሰት አስተዳደር

፩ ፍርድ ቤቶች የሚቀርቡላቸውን ጉዳዮች የሚስተናገደበት ወይም የሚጠናቀቁበትን የጊዜ ሰሌዳ ገደብ በማስቀመጥ የፍትህ አሰጣጥ ስርዓቱ የተሳለጠ እና ጥራቱ የሚረጋገጥበት የጉዳዮች ፍሰት አስተዳደር ተግባራዊ ያደርጋል፡፡

፪ የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተገለፀውን ለማስፈጸም ዝርዝር መመሪያ ያወጣል፡፡

፴፪ በቴክኖሎጂ የተደገፈ የመዝገብ አመራር ሥርዓት ስለመዘርጋት

፩ በማንኛውም ደረጃ ለፍርድ ቤቶች የሚቀርቡ የፍትሐ-ብሔር ወይም የወንጀል ጉዳይ ክርክሮችን አዳዲስ የመረጃ ቴክኖሎጂዎችን በመጠቀም ዲጂታል ወይም አውቶሚትድ በሆነ መንገድ እንዲከናወኑ ስርዓት ሊዘረጉ ይችላሉ፡፡

2. The Court of Appeals shall establish rules and principles to support this; It also works in collaboration with other relevant parties.

3. The council may issue regulations regarding Alternative Dispute Resolution.

31. Case-Flow Management

1. Courts shall implement case flow management system in order to make the system of rendering of justice efficient and ensure its quality by setting a time frame filing and disposition of cases.

2. The judicial administration council shall issue detail directive for the implementation of the provision of Sub-Article (1) of this Article

32. Technology Based File Management System

1. A system for digitalizing or automating the filing and management of civil or criminal cases at any level of courts by using new information technology (IT)

፪ ተከራካሪ ወገኖች በተዘረጋው ስርዓት መሰረት ክርክሮቻቸውን የማካሄድ ግዴታ አለባቸው፡፡

፫ ዝርዝሩ የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

፴፫ የፍርድ ቤቶች የስራ ጊዜ

፩ የፍርድ ቤቶች እና የዳኞች የስራ ሰዓት ከሌሎች የመንግስት መስሪያ ቤቶች የስራ ሰዓት ጋር ተመሳሳይ ይሆናል፡፡

፪ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(፩) የተመለከተው ቢኖርም ፍርድ ቤቶች በየዓመቱ ከነሐሴ ፩ እስከ መስከረም ፴ ድረስ ዝግ ይሆናሉ፡፡

፫ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(፩) እና (፪) የተመለከተው ቢኖርም በትርፍ ጊዜ በሚሰሩ ዳኞች ፍርድ ቤቶቹ ከስራ ጊዜ ውጭ አስቸኳይ ጉዳዮችን እንዲያስተናግዱ

ሊያደርጉ ይችላሉ፡፡ ዝርዝሩ የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

ክፍል ስድስት

ስለፍርድ ቤቶች በጀትና የሰው

ሀብት አስተዳደር

፴፬ የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች የበጀት አስተዳደር ነፃነት

፩ የአስተዳደሩ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት የአስተዳደሩ የዳኝነት አካል ለሥራው የሚያስፈልገውን ጥቅል በጀት በማዘጋጀት በቀጥታ ለአስተዳደሩ ምክር ቤት አቅርቦ ያስወስናል፤ ሲፈቀድም በጀቱን ያስተዳድራል፡፡

2. Parties to a dispute shall have the obligation to conduct their litigation by using the system

3. The detail shall be determined by a directive to be issued by the council

33. Callander of Courts

1. The working hours of courts and judges shall be the same as the working hours of other government offices.

2. Notwithstanding the provisions of sub article (1) of this article, the courts will be closed from August 1st to September 30th every year.

3. Notwithstanding the provisions of subparagraphs (1) and (2) of this article, the courts may be assigned by part-time judges to deal with urgent cases outside of working hours. The list is determined by the guidelines issued by the Council of Judges.

PART SIX

Budget and Human Resource

Management OF Courts

34. Budgetary Administration

Autonomy of Courts

1. The appellate Court shall submit the budget of the administration courts to the Council of the administration House of, and administer in the approval of the same.

፪ የይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት ከሌሎች የፍርድ ቤት ኃላፊዎች ጋር በመሆን በአስተዳድሩ ምክር ቤት በመቅረብ የበጀት ጥያቄውን ያስረዳል፡

፡

፫ ለአስተዳደሩ የዳኝነት አካል የሚመደበው በጀት ፍርድ ቤቶች የተሰጣቸውን ሥልጣን እና ኃላፊነት በተሟላ ሁኔታ ለማከናወን የሚያስችል መሆን አለበት፡፡

፬ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተደነገገው መሠረት ምክር ቤቱ ለአስተዳደሩ የዳኝነት አካል ጥቅል በጀት ሲመደብ የፍርድ ቤቶችን የሥራ ስፋት እና የበጀት ፍላጎትን መሠረት ያደረገ ይሆናል፡፡

፭ የአስተዳደሩ ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ለአስተዳደሩ የዳኝነት አካል በምክር ቤቱ የጸደቀውን ጥቅል በጀት ፍርድ ቤቶች የፋይናንስ አሠራርን ተከትለው በሚያቀርቡት መጠየቂያ መሠረት ወደ አስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች የባንክ ሒሳብ ማስገባት አለበት፡፡

፮ የአስተዳደሩ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት የአስተዳደሩን ፍርድ ቤቶች የበጀት አጠቃቀም በተመለከተ ለአስተዳደሩ ምክር ቤት ሪፖርት ያቀርባል፡፡

2. The President of the Appellate court shall, together with other judicial officials, shall explain the budget request of the Administration Courts before the Council.
3. The budget allocated to the judicial body of the administration should be sufficient to enable the courts to fully perform their powers and responsibilities.
4. According to the provisions of sub-article (1) of this article, when the council allocates the package budget for the judicial body of the administration, it will be based on the scope of work and budget needs of the courts.
5. The Finance and Economic Development Bureau of the Administration shall deposit the package budget approved by the Council into the bank account according to the request submitted by the Courts of following the financial procedure.
6. The Appellate Court shall submit a report to the Council regarding the use of the budget of the same.

፴፮. የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች የሰው ኃብት አስተዳደር

፩ የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች ከዳኞች ውጪ ያሉ የራሳቸውን ሠራተኞች የአስተዳደሩን የመንግስት ሠራተኞች አዋጅ መሠረታዊ መርሆችን በመከተል የመመልመል፣ የመቅጠር እና የማስተዳደር ሙሉ ነጻነት አላቸው፡፡

፪ የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች የአስተዳደር ሠራተኞች ምልመላ፣ ቅጥር፣ ምደባ፣ እድገት፣ ዝውውር፣ ስልጠና፣ ደመወዝ፣ ጥቅማ ጥቅም፣ የዲሲፕሊን ጉዳይ እና ሌሎች ተያያዥ ጉዳዮች በአስተዳደሩ ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ ይወሰናል፡፡

፫ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) እንደተደነገገው በምክር ቤቱ የሚወጣው ደንብ የፍርድ ቤቶችን ልዩ የሥራ ጠባይ፣ እያንዳንዱ የስራ መደብ የሚጠይቀውን ተፈላጊ ችሎታና ልምድ፣ የሥራ ዝርዝሮችን ይዘት እና ስፋት እንዲሁም ሌሎች ተዛማጅ መመዘኛዎችን ታሳቢ በማድረግ የሚወሰን ይሆናል፡፡

፬ የአስተዳደር ሠራተኞችን በተመለከተ የሚወጡ ሕጎች እና የሚተላለፉ ውሳኔዎች ሁሉ ከፍርድ ቤቶች ተቋማዊ ነጻነት ጋር የተጣጣሙ መሆን አለባቸው፡፡

35. Human Resource Administration of Courts

1. The Administration courts shall have independence to recruit, hire their own non-judicial personnel pursuant to fundamental principles of the Administration civil servant proclamation and manage its own administrative staff.
2. The recruitment, employment, placement, promotion, transfer, training, salary, benefits, disciplinary matters and other related matters of the administrative staff of the recruitment courts shall be determined by the regulations issued by the recruitment council.
3. The regulation issued by the council as stipulated in sub-paragraph (2) of this article shall be determined by taking into account the special working behavior of the courts, the required skills and experience required by each position, the content and scope of job descriptions and other relevant criteria.
4. All laws and decisions regarding administrative staff must be consistent with the institutional independence of the courts.

፴፮ አዲት

የአስተዳደሩ ፍርድ ቤቶች የሒሳብ መዝገብ እና የበጀት አጠቃቀም በአስተዳደሩ ዋና አዲተር በየዓመቱ ይመረመራል፡፡

ክፍል ሰባት**ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች****፴፯. የፍርድ ቤት ውሳኔዎችና ትዕዛዞች**

፩ በፍርድ ቤቶች የተሰጠ ውሳኔ እና ትዕዛዝ በህግ እስካልተለወጠ ድረስ የፀና ሆኖ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

፪ ፍርድ ቤቶች የሚሰጧቸው ውሳኔዎች ወይም ትዕዛዞች በኢትዮጵያ በማንኛውም ቦታ ውስጥ ተፈፃሚ ይሆናሉ፡፡ በማንኛውም ክልል ውስጥ የሚገኝ የመንግስት አካል፣ ተቋም ወይም መንግስታዊ ያልሆነ ድርጅት ወይም ማንኛውም ሰው ውሳኔዎቹን ወይም ትዕዛዞቹን የመፈፀም እና የማስፈፀም ግዴታ አለበት፡፡

፫ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ የተጣለበትን ግዴታ የማይወጣ ከሆነ በዚህ አዋጅና አግባብ ባለው ሌላ ህግ ተጠያቂ ይሆናል፡፡

36. Audit

The books of accounts and utilization of budget of Federal Courts shall be audited annually by the Federal Auditor General

PART FIVE**MISCELLANEOUS PROVISIONS****37. Decisions and Orders of Courts**

1. Unless otherwise provided by law, decision and order rendered by any Federal Court shall be binding.
2. Decisions or orders of the Courts shall be executed within Ethiopia. Any government body or institution, non-government organization or person residing in any region shall have the obligation to execute or cause to be executed such decisions or orders
3. Any person who fails to discharge his obligation imposed by this Proclamation shall be held accountable in accordance with this Proclamation and any other relevant law.

፴፰ የወንጀል ተጠያቂነት

፩ የፍርድ ቤት ወይም የዳኞችን በነፃነት መስራት የሚጋፋ ወይም በዳኞች ላይ ተጽእኖ የሚያደርግ ወይም ለማድረግ የሞከረ ማንኛውም ሰው በሌላ ህግ ከፍ ያለ ቅጣት ከሌለ በቀር ከሆለት ዓመት እስራት ባላነሰ ከሆለት ዓመት ባልበለጠ ጽኑ እስራት ይቀጣል፡፡

፪ የፍርድ ቤትን ትዕዛዝ ወይም ውሳኔ የማይፈጽም ወይም ለመፈፀም መሰናክል የሚፈጥር ወይም ሲጠየቅ ለመፈፀም ተባባሪ የማይሆን ማንኛውም ሰው በሌላ ህግ ከፍ ያለ ቅጣት ከሌለ በቀር ከሆለት ዓመት በማይበልጥ ቀላል እስራት ወይም ከአምስት ሺህ ብር በማይበልጥ ገንዘብ ይቀጣል፡፡

፴፱ የተሻሩ እና ተፈፃሚ የማይሆኑ ሕጎች

፩ የድሬዳዋ አስተዳደር የከተማ ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፬/፲፱፻፺፮ በዚህ አዋጅ ተሸሯል፡፡

፪ ይህን አዋጅ የሚቃረን ማንኛውም ሌላ አዋጅ፣ደንብ፣ መመሪያ ወይም ልማዳዊ አሠራር በዚህ አዋጅ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

38. Criminal Liability

1. Whosoever obstructs the independence of court and judges or put pressure or attempts to put pressure on judges is punishable, unless a more severe penalty is provided for in an-other law, with simple imprisonment not less than three months and with rigorous imprisonment not exceeding two years.
2. Whosoever fails to obey a court order or decision hinders the execution thereof or fails to cooperate or give assistance when so requested is punishable, unless the more severe penalty is provided for in another law, with simple imprisonment not exceeding two years or with fine not exceeding birr 5, 000

39. Repealed and Inapplicable Laws

1. Proclamation No. 4/1996 on the establishment of city courts of Dire Dawa administration is repealed by this proclamation.
2. No law Regulation directive or practice so far as it is inconsistent with this proclamation is inapplicable regarding matters provided herein;

፱.ደንብ እና መመሪያ የማውጣት ስልጣን

፩ ምክር ቤቱ ይህን አዋጅ ለማስፈፀም ደንብ ሊያወጣ ይችላል፡፡

፪ የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ ይህንን አዋጅ እና አዋጁን ተከትሎ የሚወጣ ደንብን ለማስፈፀም የሚያስችል መመሪያ ያወጣል፡፡

፱፩.አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በአስተዳደሩ ድሬ ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

ድሬዳዋ ጥር ፳፯/ ቀን ፳፻፲፯ ዓ.ም
ከድር ጁሃር
የድሬዳዋ አስተዳደር ከንቲባ

40. Power to Issue Regulations and Directives

1. The council of the Dire Dawa administration may issue regulations for the implementation of this proclamation
2. The judicial council may issue directives necessary for the implementation of this proclamation and regulation issued pursuant to the proclamation.

41. Effective Date

This proclamation shall come in to force up on the date of publication in the Dire Negarit Gazeta;

Done at Dire Dawa this 5 day of February ,2024

Kedir Juhar

Mayor of DireDawaAdministration